

SREDNJA VZGOJITELJSKA ŠOLA IN GIMNAZIJA LJUBLJANA,
Umetniška gimnazija, dramsko-gledališka smer

USTAVA: KOMENTIRANA VERZIJA

ali nekaj odrskih dopolnil / pojasnil
od / do države Slovenije in črk Zakona

★ Mentorsko vodstvo in odrski prostor: **Barbara Krajnc Avdić** in **Andrej Jus** ★

★ Odrski govor: **Barbara Žefran** ★

★ Dramaturško svetovanje in gledališki list: **Andreja Kopač** ★

★ Glasba: **Matjaž Predanič** ★

★ Koreografija: **Dušan Teropšič** ★

★ Kostumografija: **Urška Recer** ★

★ Oblikovanje svetlobe: **Grega Mohorčič** ★

★ Tehnično vodstvo: **Marko Levičnik** ★

★ Video: **Darko Sinko** ★

★ Fotografija predstave: **Nada Žgank** ★

★ Oblikovanje tiskovin: **Tanja Radež** ★

★ Zahvala: **Petra Vignjevič Kovjanić** in **Nataša Zupančič** ★

★ Produkcija: **SVŠGL**, ravnatelj **Alojz Pluško** ★

Uprizarjajo dijakinje in dijaki 3. letnika umetniške gimnazije, dramsko-gledališke smeri:

Aida Ahmetović, Sara Bašič, Brita Bautin, Živa Brglez, Manca Dečman,
Ana Hribar, Nika Hribernik, Anja Keber, Žan Kos, Suzana Krevh, Karin Kristan,
Laura Lavrič Cascio, Nika Logar, Tim Luznar, Dunja Mcguinness, Anže Orešnik,
Liza Parazajda, Amadea Pristavec, Nataša Rašetarević, Bor Ravbar,
Lara Rošker, Jerica Smrečnik, Kaja Urbančič, Brina Vozelj,
Tinkara Vrbinc Čujec, Barbara Zajec, Nina Žerdin

Plesni in gledališki center PGC, Kardeljeva ploščad 28 a, Ljubljana

Premiera: **sreda, 25. aprila 2018, ob 19.00**

Ponovitve: **četrtek, 26. aprila 2018, ob 12.40** in **petek, 11. maja 2018, ob 18.00** / za izven

PREAMBULA / USTAVA / KOMENTIRANA VERZIJA

Izhajajoč iz Temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije ter temeljnih človekovih pravic in svoboščin, temeljne in trajne pravice slovenskega naroda do samoodločbe, in iz zgodovinskega dejstva, da smo Slovenci v večstoletnem boju za narodno osvoboditev izoblikovali svojo narodno samobitnost in uveljavili svojo državnost, sprejema Skupščina Republike Slovenije Ustavo Republike Slovenije.

Ustava je najvišji splošni akt, s katerim država predpiše splošna načela in oblike svoje politične in družbene ureditve.

Ustava Republike Slovenije je bila sprejeta in začela veljati 23. decembra 1991.

DRŽAVNI SIMBOLI SO:

GRB / Grb Slovenije ima obliko ščita.

ZASTAVA / Zastava Slovenije je belo-modro-rdeča slovenska narodna zastava z grbom Slovenije.

HIMNA / Himna Slovenije je Zdravljica.

USTAVA

KOT IZHODIŠČE PREDSTAVE

Verjamem, da marsikoga zanima,

zakaj sploh delati predstavo o ustavi Republike Slovenije. In to v srednji šoli, ko je zanimanje dijakinj in dijakov večinoma usmerjeno v diametralno nasprotno smer in ko je vrhovni dokument države zadnja stvar, ki bi se ji želeli posvečati. Ko je, kakor enormna količina učne snovi, samo obveza. Razumljivo je, da se bodo dijaki in dijakinje o tem učili pri državljanski vzgoji, ampak zakaj tudi pri dramski igri?

V Ustavi RS ni nič dramskega.

Ni zgodbe, ni protagonistov, ni dialoga, ni časa in ni prostora. Predvsem pa ni medosebnih odnosov in posledično nobenega doživljanja, kar je učna snov tretjega letnika dramske igre. In na tem mestu se začne učenje skozi umetnost. Tovrstno učenje ne vsebuje le obvladovanja informacij, ampak od udeleženk in udeležencev zahteva, da aktivno sodelujejo. Da vzpostavljajo odnos do vsebine.

Da se soočijo s svojimi stališči do vsebine. Da izrazijo svoje videnje vsebine.

In da poiščejo uprizorljive situacije, ki predstavijo njihovo stališče.

To je 3. G razredu uspelo.

Ustvarili so avtorske prizore, ki odražajo razumevanje in doživljanje pravic, pravičnosti, zakonov, njihovega kršenja, obnašanja in delovanja posameznic in posameznikov, državljanek in državljanov, njih, nas. Čestitam jim za pogum, odkritost in predanost gledališču.

Barbara Krajnc Avdić, profesorica

RAZGLAS:

V sredo, 4. aprila 2018, ob 14.30 uri smo razredna skupnost 3. G spremenili svojo notranjo strukturo in postali državljani in državljanke nove enote: Država 3. G.

Ob tem smo prisegli, da bomo od dneva objave v javnem občilu upoštevali nove zakone, ki so od tega dne naprej večni in neuničljivi. Spodaj podpisane in podpisani smo odgovorni spoštovanje novih zakonov in za obravnavane posameznikov in posameznic, ki bodo nove zakone kršili.

DRŽAVA 3.G

Svobodne državljanke Karin Kristan, Živa Brglez, Lara Rošker in Laura Lavrič Cascio smo na prvi redni seji sprejele naslednje splošne odločbe:

1. člen

Država 3. G ni pravna in socialna skupnost. Vse zapiske si priskrbiš sam.

2. člen

V Državi 3. G imajo oblast profesorji, toda znotraj skupnosti vlada tisti, ki je glasnejši.

3. člen

Država 3. G je enotna ljudska skupnost, v kateri je več manjšin. Vsaki manjšini je dovoljena poljubna govornica. Nihče nima pravice, da prostovoljno zapusti skupnost (državo) in se v njo kadarkoli vrne.

4. člen

Zakoni veljajo le za določene, sproti izbrane posameznike.

Svobodne državljanke Nika Hribernik, Nika Logar, Amadea Pristavec, Barbara Zajec, Mance Dečman so za tem na pobudo predsednice Dunje McGuinness sprejele naslednje nujne ukrepe:

- 1** / Kruh za vse.
- 2** / Vode ni treba deliti.
- 3** / Prepoved glasnega poslušanja glasbe.
- 4** / Država 3. G nima himne.
- 5** / Država 3. G nima grba.
- 6** / Pri razrednih incidentih Države 3. G so zaželeni konstruktivni komentarji.

Svobodne državljanke Anja Keber, Nataša Rašetašević in Kaja Urbančič s kolegicami so na naslednji redni seji sprejele deset tehničnih ukrepov:

- 1** / Predlog za himno: »Kruh hočem rezat.«
- 2** / Predlog za zastavo: mavrična (LGBT+).
- 3** / Predsednika ni.
- 4** / Nujnost medsebojnega podpiranja in kaznovanja ob neupoštevanju pravil.
- 5** / Enake pravice za večino in manjšino (fantje).
- 6** / Tradicionalna jed (župa) se po zakonu je vsak dan.
- 7** / Tradicionalna rastlina je žefran.
- 8** / Moja voda je tvoja voda.
- 9** / Malica je prosti čas.
- 10** / Smo teoretično demokratična država, v kateri glasujemo z dvigom rok.

Nepovezana državljana Tim Luznar in Žan Kos ter državljanke Liza Parazajda in Brita Bautin so takoj za tem podali vlogo za ustavne dopolnitve nekaterih spornih členov ustave in predloge za nekaj novih.

- 1. člen (dopolnitev)**
Obvezno slikanje zapiskov.

- 2. člen (dopolnitev)**
Obvezno delo traja najkasneje do dveh.

- 3. člen (dopolnitev)**
Ko teče voda v grlo (3 ure pred testom), se vzpostavi delo »enega za vse.«

- 4. člen (dopolnitev)**
Obvezno nagrajevanje stalno prisotnih državljanov.

- 5. člen**
Prepovedano prepiranje glede prestavljanja datumov za teste in spraševanja.

- 6. člen**
Prepovedana je kraja kruha.

- 7. člen**
Tedenska obveznost postane upoštevanje zapovedi: »Čez 3 minute vam odpade ena ura.«

- 8. člen**
Dovoljeno lakiranje nohtov med poukom.

- 9. člen**
Obvezno vsesplošno obveščanje, kaj je za nalogo pri angleščini.
Bor je zadolžen za skupne zadeve, Lara za preskrbo s starimi testi.

- 10. člen**
Pouk je dovoljeno zapustiti zaradi statusa najkasneje 30 minut pred koncem ure.

Za tem je sledil še zadnji korak k dopolnitve listine:

DESET SVETIH ZAPOVEDI

Sklep: 4. aprila 2018, v učilnici B003, Kardeljeva ploščad 28a ob 14.55
na pobudo državljanek Ane Hribar, Jerice Smrečnik, Nine Žerdin, Tinkare Vrbinc Čujec,
Aide Ahmetović in državljana Anžeta Orešnika.

1 / Ne manjkaj na dan spraševanja.

2 / WC papir, vložki, internet, javni prevozi in zdravstvo so brezplačni.

3 / Obvezen dvig minimalne plače in zmanjšanje razlike med plačami.

5 / Polnoleten državljan postaneš z enaindvajsetimi leti,
dostop do alkohola je omogočen pri šestnajstih letih.

6 / Vsaka šola omogoča učenje splošno-uporabnih predmetov:
šivanje, kuhanje, friziranje in kmetovanje.

7 / Univerze so brez omejitev.

8 / Prepoved masivnega sekanja gozdov.

9 / Prepoved brezpomenskega ubijanja živali.

10 / V zaporih se opravljajo težka fizična in komunalna dela.

Povezani državljani in državljanke Aida Ahmetović, Sara Bašič, Brita Bautin, Živa Brglez,
Manca Dečman, Ana Hribar, Nika Hribernik, Anja Keber, Žan Kos, Suzana Krevh, Karin Kristan,
Laura Lavrič Cascio, Nika Logar, Tim Luznar, Dunja McGuinness, Anže Orešnik, Liza Parazajda,
Amadea Pristavec, Nataša Rašetarevič, Bor Ravbar, Lara Rošker, Jerica Smrečnik,
Kaja Urbančič, Brina Vozelj, Tinkara Vrbinc Čujec, Barbara Zajec, Nina Žerdin
so nato podali tudi nekaj odrskih pojasnil k Ustavi Republike Slovenije.

POJASNILA / DOPOLNILA K USTAVI RS:

57. člen (izobrazba in šolanje)

Osnovnošolsko izobraževanje je obvezno in se financira iz javnih sredstev.
Država ustvarja možnosti, da si državljani lahko pridobijo ustrezno izobrazbo.

Fant: Dober dan!

Prodajalka: Dober dan!

Fant: Potreboval bi učbenik za matematiko za 9. razred.

Prodajalka: Ja, samo malo. A bo ta pravi?

Fant: Ja!

Prodajalka: Vredu, tole bo 17,90 evrov.

Fant: Hvala! (*hoče oditi*)

Prodajalka: Ej, kam pa greš?

Varnostnik: Hoj, stoj momak! Kaj pa delaš?

Fant: Ja knjigo hočem vzeti.

Varnostnik: Ja, samo knjige, oziroma učbenika ne morš kar vzeti. Zanj moraš plačati, fant!

Fant: Ja kako, če tako piše v ustavi. Poglejte, tukaj piše, da je osnovnošolsko
izobraževanje obvezno in se financira iz javnih sredstev.

Varnostnik: Čakaj, čakaj! A meni praviš, da je osnovna šola zastoj? In zakaj že celo
življenje plačujem za učbenike svojim trem otrokom? In delam dve službi?

Tudi jaz več nočem plačevati za te knjige ...

Vodja knjigarne: Že že, ampak naše knjige niso zastoj. Mi knjige nabavljamo
od drugih založb in jih moramo zato plačati. Če želiš imeti knjigo, jo plačaj!

JAZ PA NE

14. člen (enakost pred zakonom)

V Sloveniji so vsakomur zagotovljene enake človekove pravice in temeljne svoboščine, ne glede na narodnost, spol, jezik, vero, politično ali drugo prepričanje, gmotno stanje, rojstvo, izobrazbo, družbeni položaj, invalidnost ali katerokoli drugo osebno okoliščino.

Vsi so pred zakonom enaki.

Akeno: Zdravo. Sem Akeno Chan Ming Potokar. Po narodnosti sem Japonec, vendar že celo življenje živim v Sloveniji. Pri štirih letih sem dobil svojo prvo harmoniko in od takrat naprej jo igram. Za narodno zabavno glasbo me je navdušil dedek. Kot majhen fantek sem z njim igral tudi na orglice. Za avdicijo pa sem pripravil tole pesem.

Tinkara: Čakaj, čakaj! Ne morem igrati v ansamblu z Azijcem! (*se obrne k Akenu*) Oprosti, saj si super, samo ... Mi smo narodno-zabavni ansambel. Nismo **mednarodni**, ampak **narodni** ansambel, razumeš?

Kmet: Dober dan!

Uradnik: Dober dan, kako vam lahko pomagam?

Kmet: Meni je včeraj poštar prinesel pismo in v njem je pisalo, da so mi mejo premaknili. Glejte, imam s sabo...

Uradnik: Ja pogledajte, gospod, meje so se vam premaknile.

Kmet: Ja, to vidim, a bi mi lahko povedali, zakaj?

Uradnik: Ja, gospod, Geodetska uprava RS je z vnovičnim merjenjem vašega ortogonalno omejenega dela zemeljske površine ter s posodobljeno statistiko vašega proračuna skupaj z vašim finančnim stanjem ugotovila, da le-to ni kompatibilno ter v povezavi z upravljanjem vaše zemeljske površine za višino vaših dohodkov in količino v tem času žal ni dovolj komplementarno. Njihovo dejanje je bilo urgentno.

Kmet: Čisto nič ne razumem.

Ko v petek grem zvečer v klub,
še čevlje moram si sezut.
O jaz pa ne, kako sva si različna!

Čeprav vstop imam zastonj,
pri vhodu že dobim kondom.
O, jaz pa ne, kako sva si različna!

Toda po Ustavi,
kakor zakon pravi,
pa enako štejeva oba!

Ko zdravje moje šibko je,
državi čist vseeno je.
O, to pa ne, Ustava je pravična!

Ustava spravlja nas v obup,
zato zagnali bomo hrup.
A vi pa ne, kako smo si različni!

Toda po Ustavi,
kakor zakon pravi,
pa enako štejejo vsi!

Urednica: Andreja Kopač

Avtorice in avtorji besedil so dijaki in dijakinje 3. G: Aida Ahmetović, Sara Bašič, Brita Bautin, Živa Brglez, Manca Dečman, Ana Hribar, Nika Hribernik, Anja Keber, Žan Kos, Suzana Krevh, Karin Kristan, Laura Lavrič Cascio, Nika Logar, Tim Luznar, Dunja McGuinness, Anže Orešnik, Liza Parazajda, Amadea Pristavec, Nataša Rašetarevič, Bor Ravbar, Lara Rošker, Jerica Smrečnik, Kaja Urbančič, Brina Vozelj, Tinkara Vrbinc Čujec, Barbara Zajec, Nina Žerdin ter Barbara Krajnc Avdić,

Andreja Kopač in Ivan Cankar *Fotografije in oblikovanje grba*: Živa Brglez *Oblikovanje*: Tanja Radež

Zahvala: Barbari Krajnc Avdić in dramsko-gledališkemu aktivu SVŠGL

